

Filippenzen 4: 8-9: Vrede.

Orde van dienst:

Welkom – Inleiding: vrede als vrucht van de Geest.

Votum en zegengroet

Psalmproject 72 Gebed voor de koning

Wet

Psalm 19: 3, 4, 5

Gebed

Kinderen + lied

Lezen: Filippenzen 4

Tekst: Filippenzen 4: 8, 9

Preek

Sela - Gebed om vrijheid.

Gebed

Collecte

Opwekking 58 Vrede zij u...

zegen

Schenk aandacht
aan alles wat waar is,
alles wat edel is,
alles wat rechtvaardig is,
alles wat zuiver is,
alles wat
lieflijk
is, alles wat eervol is,
kortom, aan alles wat
deugzaam is
en lof verdient.

Filippenzen 4:8

Welkom:

We hebben Pinksteren gevierd. De uitstorting van de Heilige Geest.

Wat komt hij doen?

Hij komt je vrede geven. Vrede met God. En uit die vrede met God ontspruit de vrede met jezelf en met de mensen om je heen. Hij komt je leven omkeren. Vernieuwen.

In Galaten 5 wordt die grote verandering in je leven getekend. Het oude leven en het nieuwe leven.

Het oude leven wordt getekend door egoïsme. Door je begeerte. Zelfliefde. Jaloezie en ruzie.

Het nieuwe leven wordt ontstoken door de Geest. Dat wordt getekend door liefde voor God en voor de mensen om je heen.

Dia 1

Paulus tekent de vrucht van die Geest: liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.

Twee vruchten hebben we gezien: de liefde en de vreugde.

Vanmorgen over die derde vrucht: de vrede.

Voor de wet:

We luisteren samen naar de Tien geboden.

Waarom?

Omdat die geboden je willen beschermen tegen het kwaad. Tegen de zonde die jouw leven kapot wil maken.

dia 2

Ik las een mooie uitspraak: 'De Bijbel houdt jou bij de zonden vandaan of de zonde houdt jou bij de Bijbel vandaan'.

Snap je die?

Luister zo eens naar de Geboden die de HEER zelf aan zijn volk gaf.

Gebed: Vader in de hemel, Uw woorden zijn waar en zuiver. Uw geboden zijn volmaakt en heilig. Uw wijsheid is diep en past als een kleed om het leven. Uw woorden brengen ons samen. Want uw woorden bergen beloften van eeuwig leven in zich.

Geef ons een open oor. Een open hart.

Uw woorden geven ook troost. Spreken over nieuw leven. Die troost bidden wij ook de kinderen en kleinkinderen van br. Jansen toe. De troost van de opstanding. Van de vergeving. Van het nieuwe leven. Wat goed om te weten, dat br. Jansen daarop vertrouwdde. In al zijn kwetsbaarheid door het ouder worden. Geef dat de kinderen en kleinkinderen en familie ook hun houvast bij u mogen zoeken en mogen vinden.

Zegen deze dienst en alle plekken in ons land en onze wereld waar uw woorden klinken.

Amen.

Inleiding voor de Schriftlezing: We komen aan het einde van de brief van Paulus aan de christenen in Filippi. Zo begint ook onze tekst: "Ten slotte....". Vanaf januari waren we deze brief aan het lezen.

We zagen dat deze brief een brief vol vreugde is. Dia 3

Zo begon de brief ook: "Ik dank mijn God altijd wanneer ik aan u denk, telkens wanneer ik voor u allen bid. Dat doe ik vol vreugde....".

Paulus zit dan zelf in de gevangenis. Wacht op de overtocht naar Rome en beseft, dat dit zijn einde wordt. Toch dooft dat lot zijn vreugde niet, want hij weet waar hij heen gaat.

Hij kan zelf het evangelie niet meer verkondigen, maar als anderen dat hoe dan ook wel doen, dan 'verheugt hem dat'. Hij wil graag, dat het geloof van de Filippenzen groter en vreugdevoller wordt.

Dia 4

En in Filippenzen 4 zegt hij: "Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg nog eens: wees altijd verheugd".

Waar komt die vreugde vandaan?

Wat is de bron?

Dat is de vrede met God.

Daar gaat de preek vanmorgen over. Over de vrucht van de Geest: de vrede.

Preek:

Soms valt er zomaar een klodder ketchup op je nieuwe witte broek of op je mooie gele jurk.

Wat moet je dan **niet** doen?

Dan moet je niet met een natte doek die klodder proberen weg te wrijven. De vlek wordt dan alleen maar groter.

Dat geldt ook als je een organisatie of een bedrijf leidt.

Dan wordt wel gezegd: "Alles wat je aandacht geeft groeit". Dia 5

Als je je in je organisatie vooral op de problemen richt, worden die problemen alleen maar groter.

Het gaat dan voortdurend over de problemen. Mensen krijgen verwijten.

Je kunt je beter vooral richten op de dingen die goed gaan. Dan gaan die dingen groeien. Mensen complimenten geven, die goed hun werk doen.

Dat zie je al bij planten: als je goed voor je planten zorgt, dan gaan ze groeien. Een plekje in de zon.

Genoeg water. Wat kunstmest. Moet je eens kijken wat er gebeurt!

Alles wat je aandacht geeft groeit. Dia 6

Dat bedoelt Paulus als hij schrijft: "Ten slotte, broeders en zusters, schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is .....".

Waarom?

Zo daalt de vrede van God af in je hart. Zo groeit je vertrouwen in hem.

*****

Dat zie je heel mooi gebeuren bij **David**.

Saul staat dan met zijn leger tegenover het leger van de Filistijnen. De legers liggen op de helling van een berg. Bewapend. Tussen hen in een grote vlakte.

Elke morgen verschijnt Goliath. Een van de helden van de Filistijnen. Een reus van een man. Een kampvechter. Gespierd. Met een schild van twee meter hoog en een speer zo dik als de arm van een man. En hij daagt de mannen van Saul uit tot een tweestrijd. Hij daagt de God van Israël uit.

Iedere morgen klinkt zijn stem door het dal: "Kies iemand uit jullie midden en laat hem afdalen in het dal. Als hij mij aan kan en mij verslaat, zullen wij ons aan jullie onderwerpen. Maar als ik hem versla, dan moeten jullie je aan ons onderwerpen!".

Maar niemand durft.

Dan komt David in het kamp. Als jongste broertje komt hij zijn broers brood en kaas brengen.

David is zelf nog te jong om te vechten in het leger. Hij past thuis op de schapen.

Maar als hij in het kamp komt ziet hij hoe Goliath weer naar voren treedt en het leger begint de kleineren en uit te dagen. David hoort hem schreeuwen. Hij schrikt: "Wie is die man, die onbesneden Filistijn, die het leger van de levende God durft uit te schelden?!". David is woedend.

En u kent het verhaal: zonder zware wapenrusting en met alleen een slinger en wat stenen loopt hij het dal in en verslaat Goliath.

Dia 7

Hoe kon dat?

Omdat de soldaten van Saul vooral aandacht hadden voor de spieren en de wapens van die reus Goliath. En zo groeide hun angst. Ze maakten elkaar bang.

Maar David richt zijn aandacht op God: naast God was die Goliath maar een kleine, domme krijger. Alles wat je aandacht geeft groeit.

*****

Dat is belangrijk voor jezelf en hoe je naar jezelf kijkt. Het is belangrijk naar hoe je naar je man of vrouw kijkt. Of hoe je naar de gemeente kijkt.

Zoals Paulus: we weten dat hij in de gevangenis zit. In Caesarea. Misschien al een jaar. En hij wordt van alle kanten bedreigd. Hij wordt straks over zee naar Rome gebracht en voor de meest wrede keizer Nero neergezet.

Al langer kon Paulus mensen niet vertellen over Jezus. Dat wat hij het liefste deed.

En toch: nergens hoor je Paulus klagen. Over zijn ketenen. Over zijn schamele cel. Over het lot dat hem in Rome wacht. Over zijn gesnoerde mond.

Nee, hij richt zijn aandacht op 'alles wat waar is'.

Hij hoort, dat mensen vragen stellen over Jezus door zijn gevangenschap.

Hij hoort ze zeggen: "Nou, die gast heeft wel veel over voor zijn geloof in die Jezus. Hij is wel erg overtuigd, dat hij zelfs in de gevangenis gaat zitten. Zou het dan toch waar zijn...".

Hij kan zelf niet over Jezus spreken, maar hij hoort dat anderen dat wel doen en hij is daar heel blij mee. Hij zal dan misschien in Rome gaan sterven, maar dat betekent dat hij dan bij Jezus zal zijn. En zijn sterven zal dan nog eens duidelijk maken, dat het evangelie waar is. Want je geeft je leven niet voor een mooi verhaaltje.

Paulus richt zijn aandacht op 'alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is....'.

En dat geeft hem diepe vrede.

*****

Zo kun je ook naar jezelf kijken. Naar je leven. Ook je leven met God.

Je kunt je aandacht richten op wat je allemaal mist in dit leven. Je bent niet geworden wat je graag wilde. Je woont niet in het huis waar je van droomde. Je bent niet zo gezond als veel anderen. Je had graag kinderen gewild.

En dat kan natuurlijk pijn doen.

Maar: hoe meer je je aandacht daarop richt, hoe meer pijn het doet. Je voelt je tekort gedaan. Door het leven of door God. Je kunt zelfs een klager worden.

Of je kijkt in je leven met God vooral naar je tekorten. Naar je zonden. Je twijfelt steeds vaker: 'Vergeeft God mij wel? Ben ik zijn kind?'.

Alles wat je aandacht geeft groeit.

Maar je kunt je aandacht ook richten op wat je wel gekregen hebt. Op Gods belofte, dat Hij je Vader is. Op zijn genade. Op jouw plekje in de gemeente. Op de liefde die je ontvangt van je broers en zussen. Op Gods nieuwe wereld. Zo kan Gods vrede in je hart afdalen.

Zo kun je ook naar je man of vrouw kijken.

Je leert elkaar kennen. Maakt elkaar dag en nacht mee. Samen moet je door moeilijke situaties. Het grote gevaar is nu, dat je door de jaren heen vooral ziet wat niet goed is. Je ergert je. En omdat je dat ook laat merken komen er opmerkingen en grote en kleine ruzies. De liefde bekoelt. De vrede verdwijnt.

Alles wat je aandacht geeft groeit.

Je kunt jezelf ook aanwenden om vooral oog te hebben voor wat wel goed is. Waar je eens verliefd op werd. Wat je aantrok. Wat hij goed kan. Wat zij in liefde voor jou doet.

Daar kies je voor.

En wat kan er gebeuren: je gaat steeds beter zien waarom je man of vrouw waardevol is. Waard om liefde te geven.

Alles wat je aandacht geeft groeit.

*****

Zo kijkt Paulus ook naar de gemeente in Filippi.

Al een paar keer zagen we hoe blij Paulus is met de gemeente. Steeds weer valt het woordje 'vreugde', 'dankbaar'.

Maar: was die gemeente dan perfect? Ging alles zo goed en was het een sterke magneet voor mensen eromheen?

Nee, helemaal niet. Op allerlei momenten lees je dat Paulus zich veel zorgen maakt.

Hij hoort hoeveel moeite die jonge christenen hebben om volgens het evangelie te leven. Hij hoort hoe ze zich door allerlei tegenstanders laten intimideren. Hij hoort dat de eensgezindheid ontbreekt. Er wordt gemord. Mensen zijn ontvreden. Er is een dik conflict tussen twee vooraanstaande zusters in de gemeente. Tussen Euodia en Syntyche. En daar lijdt de hele gemeente onder.

En toch is hij blij met die gemeente.

Hoe kan dat?

Omdat het allemaal bij elkaar wel meevalt?

Nee, want als je alles op een rij zet, valt het niet mee. Terecht maakt Paulus zich zorgen. Het kan allemaal beter.

Maar: hij richt zijn aandacht op wat positief is. Op het geloof van de christenen in Filippi. Ook al moet dat nog wel groeien. Op de gaven die zij brengen in het verre Caesarea. Dia 8

Hij zegt het zelfs zo: "Nu u door Christus zozeer bemoedigd wordt en liefdevol getroost, nu er onder u zo'n grote verbondenheid met de Geest is, zoveel ontferming en medelijden, maak mij dan volmaakt gelukkig door eensgezind te zijn, één in liefde, één in streven, één van Geest. Handel niet uit geldingsdrang of eigenwaan, maar acht in alle bescheidenheid de ander belangrijker dan uzelf. Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen, maar ook die van de ander. Laat onder u de gezindheid zijn die Christus Jezus had.....".

En wat was die gezindheid? Dienen. Voeten wassen.

Dienen met de gaven die de Geest je gaf.

Zie je: als je je aandacht vooral richt op wat er in je gemeente mist, wat beter kan, wat tegenvalt, dan ga je dát vooral zien. Alles wat je aandacht geeft groeit. En in je hart groeit de teleurstelling. De onvrede.

Maar je kunt ook kijken naar wat er wèl is. Naar het geloof. Het verlangen om gemeente te zijn. De inzet van mensen. Om te leiden. Muziek te maken. Voor elkaar te zorgen. Kortom: wat de Geest in de gemeente doet.

En als je vooral daarnaar kijkt, daarvoor bidt, dan gaat dat je denken vullen. En je denken leidt tot daden. En je daden leiden tot troost. Opbouw.

Kijk naar Paulus: die begint bij wat er al is. Bij het werk van de Geest.

Hij zegt niet: 'Het gaat niet goed bij jullie. Er is geen eensgezindheid. En die ruzie is helemaal niet te verteren... Wat is dat voor rare gemeente?!'".

Nee, hij begint bij wat er al is: bemoediging, liefdevolle troost, verbondenheid met de Geest, ontferming, medelijden..... En dán zegt hij: groei in eensgezindheid, handel niet uit geldingsdrang... Iemand noemde dat in een boek over gemeenteopbouw: "Waarderende gemeenteopbouw".

Mooie uitdrukking: 'waarderende gemeenteopbouw'.

En langzaam daalt Gods vrede af in je hart: blijkbaar heeft God ons nog niet losgelaten. Is de Geest aan het werk in ons midden en is daarom misschien de tegenstand soms zo sterk.

Alles wat je aandacht geeft groeit.

*****

Er is ook een schaduwkant.

Want nu gebruikt Paulus zes heel positieve woorden: waar, edel, rechtvaardig, zuiver, lieflijk, eervol... Richt daar je aandacht op. Want wat je aandacht geeft groeit. Het zijn ook woorden, die zijn brief bijna samenvatten. Heel mooi, als dat je hart en je denken vult.

Maar op de achtergrond dreigt de schaduw van deze woorden. Ook al zegt Paulus het niet.

Maar je voelt aan, dat je je aandacht ook kunt richten op het tegendeel van wat waar, edel, zuiver, lieflijk en eervol is. Dat je je aandacht richt op wat leugenachtig en plat is. Op wat onrechtvaardig is. Onzuiver en vulgair. Op dingen waar je je voor schamen moet.

Je kunt bezig zijn met oplichterij. Met roddel. Met geld, gokken en porno. En als je dát aandacht geeft, dan kan dat ook groeien. Het kan je verslaven. En je ervaart dat je de vrede kwijt raakt. De vrede met God. Maar ook de vrede met jezelf. Met mensen om je heen. Je wordt onrustig. Vol schaamte. Eenzaam.

Het kwaad in onze wereld heeft haar eigen aantrekkingskracht.

En daar moeten we elkaar en onze kinderen tegen beschermen. Daarvoor waarschuwen.

Waar geef je aandacht aan?

Waar kies je voor?

Mag Gods Geest in je werken of sluit je je daarvoor af?

*****

Nog één stap.

Want het zijn geen losse raadgevingen van Paulus.

Zo van: "Ach, jongens, bekijk alles gewoon door een roze bril!".

Dat kun je ook tegen mensen zeggen, die in de put zitten: 'Kom op! Laat je hoofd niet zakken!'.

Maar zo zegt Paulus dat niet.

Nee, het gaat veel dieper. De vrede is veel en veel vaster.

Het vaste punt, het punt wat alles verbindt en wat alles anders maakt is Christus. Door Hem kun je met andere ogen kijken. Naar jezelf. Naar je man of vrouw. Naar de gemeente.

Daar begint zijn brief mee: "Aan alle heiligen in Filippi die één zijn met Christus Jezus...".

Daar begint alles mee: samen verbonden met Christus Jezus. Hem volgen we. Met vallen en opstaan.

Ja, dat is waar. Maar we volgen. En we kijken vooruit.

Er zijn mensen die over Jezus spreken uit jaloezie.

Maar dat raakt Paulus niet: als Jezus maar verkondigd wordt! Het gaat niet om mij. Het gaat om Hem!".

Ook als het over zijn sterven heeft: "als ik in leven blijf kan ik anderen over Christus vertellen. En als ik sterven moet, dan mag ik bij Hem zijn en leven in zijn licht!". Allebei goed!

Steeds weer gaat het over Christus.

Laat de Geest je vullen met Hem.

En als je aan Hem aandacht geeft, als je je hart met hem laat vullen. Met wat Hij voor je deed. Met zijn Koninkrijk dat komt, dan heeft dat kwaad ook veel minder kans om je hart te vullen.

Een lege fles is nooit echt leeg. Hij is gevuld met lucht.

Hoe krijg je die lucht eruit?

Door de fles leeg te schudden? Nee, natuurlijk niet. Hoe hard je ook schudt, de lucht blijft erin.

Hoe krijg je de lucht eruit?

Door de fles te vullen met water. Als de fles vol water zit, zit er geen lucht meer in.

Laat door de Geest je hart vullen met levend water. Met Christus zelf. Dan kan er geen kwaad in je hart, ook al zal de Boze dat natuurlijk wel blijven proberen.

Blijf je aandacht richten op wie Jezus is en doe wat hij je heeft geleerd. Kies voor het licht, dan verdwijnt het donker. Want alles wat je aandacht geeft groeit.

Amen.

Gebed: Vader leer ons om onze aandacht te richten op alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat liefelijk is, alles wat eervol is. Alles wat deugzaam is en lof verdient.

Vervul ons door uw Geest met Christus.

Geef dat zo de vrede met u mag groeien. Maar ook de vrede met onze man of vrouw. Met mensen om ons heen. Met onszelf.

Zegen deze zondag. Zegen het zondagmiddaggesprek. Geef ons verdieping en vertrouwen in uw liefde voor ons en voor uw wereld.

Geef vrede aan onze wereld. We zien wat alle strijd oplevert: meer dan 80 miljoen vluchtelingen. Drenkelingen. Vluchtelingenkampen vol verdriet en uitzichtsloosheid. Hoe kunnen we dit als mensen laten gebeuren, Here? Geef ons zicht op onze verantwoordelijkheid. Voor mensen dichtbij en ver weg.

Amen.